

Progresjonsplan for Båstadmyra barnehage

2017-2020

Denne progresjonsplanen er tenkt som en veileder for personalet i Båstadmyra barnehage. Med progresjon mener vi fremgang, fremskritt og utvikling. Planen skal være til hjelp slik at vi sikrer at barna får en jevn utvikling i løpet av barnehagetiden. Barn er ulike og progresjonsplanen skal kunne følge barn uavhengig av alder.

Gjennom progresjonsplanen synliggjør barnehagen hvordan vi arbeider med Rammeplanens syv fagområder.

Rammeplanens syv fagområder

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen». (Rammeplanen s. 47) Fagområdene dekker et vidt læringsfelt og vil sjeldent opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i samlinger og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. «Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag.» (Rammeplanen s. 47)

I løpet av de årene barna går i Båstadmyra barnehage skal de oppleve mestring. Det er viktig at de får oppgaver som gir dem mulighet til å lære nye ting og utvikle god selvfølelse. Det må være en balanse mellom det å oppleve mestring og å kunne strekke seg etter nye mål.

Planene er laget som en trappetrinnmodell. Vi tenker på de yngste barna som barn i alderen 1-3 år, de mellomste som barn i alderen 2-4 år, og de eldste som 4-6 år.

Kommunikasjon, språk og tekst – Alle barn skal få varierte og positive erfaringer ved å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, og som et redskap for tanker og følelser. De skal utvikle sitt språk i takt med alder og forutsetninger. Videre skal de erfare å lytte og oppleve å bli lyttet til, samt uttrykke følelser, ønsker og behov, og oppleve språkglede.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ha tilgang på pekebøker, og voksne som leser for barna daglig 2. Få erfaringer med enkle sanger, med og uten bevegelser 3. Oppleve rim og regler 4. Få høre historier/eventyr fortalt med støtte i konkrete 5. Få være sammen med voksne som benevner alt vi gjør 6. Oppleve voksne som benytter enhver anledning til å snakke med og lytte til barna 7. Få spille enkle spill 8. Møte bokstaven sin og bokstaver generelt 9. Det henger bilder på veggen i barnas høyde. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ha tilgang på billedbøker med tekster, og de voksne leser for barna daglig 2. Få erfaringer med sanger med og uten bevegelser 3. Få erfaringer med rim og regler 4. Spille spill 5. Få erfaring med å klappe stavelser i navnet vårt 6. Møte voksne som snakker, filosoferer og undrer seg sammen med barna i ulike typer samtaler 7. Møte navnet sitt skrevet med store bokstaver 8. Få erfaring med å lytte til enkle historier 9. Få erfaring med å leke med skriftspråket 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ha tilgang på bøker med mer tekst og mindre bilder, og de voksne leser for barna daglig 2. Få erfaring med fortsettelsesbøker 3. Få erfaring med å synge lengre sanger 4. Møter voksne som snakker, reflekterer og undrer seg sammen med barna rundt abstrakte begreper 5. Spille spill som rimelotto og alias 6. Delta i aktiviteter hvor man skriver navnet sitt og videreutvikle lek med skriftspråket 7. Få erfaring med å lytte til en historie 8. Få erfaring med å fortelle en enkel historie

Kropp, bevegelse, mat og helse – Alle barn skal oppleve kroppslig mestring og glede, samt mentalt og sosialt velvære. Få økt kunnskap om kropp og helse, og de mange mulighetene fysisk aktivitet gir. I Båstadmyra skal vi bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler en bevissthet om egne og andres grenser. Barna skal oppleve matglede, matkultur og få begynnende kjennskap til ernæring og et sunt kosthold.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oppleve trygghet 2. Oppleve voksne som møter, anerkjenner og setter ord på følelsene deres 3. Få muligheten til å kle på og av seg selv 4. Oppleve variert motorisk lek, dans og bevegelsesglede, ute og inne 5. Det fysiske miljøet gir god plass for tumlelek også inne 6. Møte ulike sanseinntrykk, gjennom å se, lukte, høre, kjenne, smake 7. Bakeaktiviteter 8. Vaske hender når man kommer til barnehagen og før mat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Møte voksne som hjelper til med følelsesregulering og støtter i sosialt samspill 2. Få delta på turer i nærmiljøet 3. Begynne å se sammenhengen mellom klær og vær 4. Få erfaringer med å gå på ski 5. Oppleve glede i fellesmåltider 6. Delta i borddekking og å rydde bort og vaske opp. 7. Delta i matlagning og dele opp frukt 8. Oppleve veien fra råvarer til ferdig måltid 9. Lage grønnsaksuppe og syltetøy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Delta på lengre turer. 2. Delta i barnehagens utegruppe. 3. Få erfaring med å gå på skøyter 4. Delta i regelleker 5. Delta i ballaktiviteter 6. Få erfaring med å hoppe tau 7. Erfare at mennesker er ulike og respektere dette. 8. Bevisstgjøring rundt førstehjelp 9. Være med på å sløye fisk 10. Barna skal få delta i risikolek, som å lekesloss og klatre i trær

Kunst, kultur og kreativitet – Alle barn skal møte kulturelle og estetiske opplevelser blant annet gjennom bøker, musikk og teater. Videre skal de oppmuntres til å skape sitt eget uttrykk gjennom erfaringer med ulike materialer og teknikker.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ul style="list-style-type: none"> • Oppleve ulike sanseopplevelser • Få erfaring med ulike formings- og naturmaterialer • Møte ulike grunnleggende formingsteknikker • Utforske ulike estetiske uttrykksformer • Delta i musikklek – skape og utforske lyder, fokusere på kontraster (stor/liten lyd, høy/lav lyd, sakte/rask lyd) stemmen vår • Delta i bevegelse- og danseleker • Få erfaringer med sang etter bilder og konkrete • Møte primærfarger • Være i et miljø tilrettelagt for rollelek • Få næring til lek gjennom eventyr, billedbøker og historier • Møte tradisjonelle barnesanger, rim og regler 	<ul style="list-style-type: none"> • Utforske sanseintrykk • Bli introdusert for ulike estetiske og kulturelle uttrykk som de kan bearbeide gjennom egne uttrykk • Begynne å utforske rytme, klang og tekst (rim og regler) • Delta i bevegelse- og sangleker • Oppleve tempo og styrke i musikk • Få erfaring med å leke ut eventyr og spille teater selv • Utfolde seg gjennom musikk, dans og drama • Få erfaring med å gjenskape en historie, skape en egen historie gjennom bruk av ulike uttrykk • Få erfaring med form, farge og mønster • Få erfaring med grunnleggende fargelære • Erfaring med ulike kulturelle forestillinger 	<ul style="list-style-type: none"> • Få erfaring med ulike maleteknikker • Få mulighet til å skape egne uttrykk gjennom tilgang til variert formingsmaterieell som innbyr til fantasi og utforskning • Få mulighet til å skape sine egne musikalske og estetiske uttrykk • Oppleve ulike felles kulturopplevelser som gir næring til barnas fantasi og bearbeides gjennom ulike uttrykksformer • Erfare at det er stor variasjon og mangfold, at det finnes mange måter å uttrykke seg på • Møte voksne som tilrettelegger for at barna kan skape sine egne historier, spille teater og framføre egne uttrykk for andre (Tørre å være i fokus) • Gjøre seg erfaringer med lyse og mørke farger

Natur, miljø og teknologi – Alle barn skal få utforske naturen i nærmiljøet sitt, samt bruke kroppen og sansene ute. Barna skal møte holdninger om å ta vare på og legge grunnlag for å bli glad i naturen. Gjennom lek og aktiviteter ute skal barna erfare endringer i årstider, ulike måter å være i naturen på og eksperimentere med naturfenomener.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ul style="list-style-type: none"> • Være med på korte turer i nærmiljøet, med skogen som læringsarena. (1 åringene skal bli kjent med naturen i barnehagen) • Sanser endringer i naturen sol/regn, kulde/varme. Se, lytte, kjenne, lukte og smake. • Bli kjent med ulike elementer. Sand, vann, snø, is, leire og jord. • Delta i undring over naturfenomener • Være med og oppdage insekter og dyr • Ta med eget søppel tilbake fra tur, rydde etter seg • Samle naturgjenstander til forming og lek. • Få kjennskap til husdyr. • Bevege seg i ulendt terreng. Styrke grov- og finmotoriske ferdigheter. • Få erfaring med enkel bruk av nettbrett, kopimaskin og fotografering • Få hjelp til med å skru, hamre og vaske • Spise med skje 	<ul style="list-style-type: none"> • Opplevelser i naturen og turdager • Så og plante, følge med og ta vare på. • Erfare å vise respekt for naturen, f.eks. en maurtue • Få kjennskap til dyrenes rolle i naturen. Hvor kommer maten fra? • Kildesortering. Hva kan det bli? Hva kan vi kaste i naturen? • Opplevelser med årstidenes kjennetegn • Litt kjennskap til fødsel og død. • Dyr i norsk natur • Kjenne til mulighetene for å «google» • Få erfaring i å bruke skrutrekker, hammer og sag • Erfare å skjære opp maten selv, spise med kniv og gaffel. • Begynne å se sammenhengen mellom klær og vær. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lengre turer i naturen og utegrupper • Foredle råvarer fra naturen og kutte matvarer • Kompost • Økosystem og næringskjeden • Lære om fødsel og død • Globale dyr, hva lever her og der • Kjenne igjen dyrelyer • Erfaringer med å finne frem klær tilpasset været • Bruke hammer, sag og spikkekneiv • Klatre i trær • Opplevelser på skøyter og ski (skiskole) • Undre seg over naturfenomener. • Erfaring med bruk av teknologiske hjelpemidler og voksne som utøver digital dømmekraft

Antall, rom og form – Alle barn skal bli kjent med logisk og matematisk tenking knyttet til deres hverdag. De skal ha tilgang på materiell og leker som gir erfaring med sortering, klassifisering, sammenligning og sammenhenger. Videre skal de delta i lek og aktiviteter som gir de erfaring med form, mengde, størrelse og konstruksjon.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ol style="list-style-type: none"> 1. Møte ord og begreper om rom og retning i talespråket og erfare betydningen av disse, eks; kjenne hvordan tyngdekraften påvirker kroppen, klatre over noe og under noe. 2. Møte plasseringsord i dagligtalen og i aktiviteter. 3. Få erfaring med tallremsen opp til 10, vi bruker telling i hverdagen - blant annet gjennom bøker, eventyr og sanger 4. Få erfaring med ulike størrelser, mengder og vekt. 5. Delta i aktiviteter med parkobling, som å dele ut matbokser. 6. Møte ulike former, få erfaring med de enkleste som firkantet og runde. Leke med f.eks. putteboks og puslespill. 7. Enkel klassifisering; som å få erfaring med å sortere stor/liten eller etter farge 8. Bygge med tredimensjonale materialer 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gjøre seg erfaringer med rom og retning i f.eks. hinderløype, sykkel og ski. 2. Møte og bruke enkle plasseringsord. 3. Få erfaringer med telling opp til 20. Vi bruker telling i hverdagen – blant annet teller vi hvor mange barn vi er. 4. Måle mengde og lengde ved hjelp av ulike tilrettelagte aktiviteter 5. Spille brettspill og bruke terning 6. Få erfaring med begrepene sirkel, femkant etc. Klippe ut former, gå på «formjakt». 7. Få erfaring med å sortere søppel 8. Bygge med magneter og Kaplaklosser 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kunne sette ord på sine erfaringer med rom og retning. 2. Forstå og kunne bruke plasseringsord. 3. Få erfaring med å telle til 100 4. Måle med målebånd og linjal. 5. Få litt kjennskap til temperaturmåling, tid og penger. 6. Spille kort 7. Bli kjent med enkle matematiske begreper som pluss og minus. 8. Bygge med mer avanserte konstruksjonsmateriell (Jovoklosser)

Etikk, religion og filosofi – Alle barn skal lære å vise omsorg og utvikle empati for andre. De skal oppleve å føle seg verdsatt, være trygge og ha venner. Barnehagen består av mennesker med forskjellige behov, bakgrunn og utvikling, barna skal oppleve at dette er en styrke. Videre skal barna oppleve at alle kan undre seg og at de voksne er åpne for barnas spørsmål.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ol style="list-style-type: none"> 1. Møte voksne som følger barnets initiativ og er tilgjengelig for barnets undring og samtaler 2. Møte voksne som tilrettelegger for kontakt og relasjonsbygging mellom barn og bygger opp under barnas gryende vennskap og samlek 3. Møte voksne som støtter barna i deres kommunikasjon med andre barn 4. Oppleve fellesskap og det å være en del av en gruppe, oppleve at man tar hensyn til hverandre og viser empati 5. Gjøre seg erfaringer med grunnleggende sosial kompetanse 6. Oppleve at vi uttrykker oss på ulike måter 7. Delta på markering av ulike høytider (kulturelle tradisjoner) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Møte voksne som undrer seg sammen med barna, stiller åpne spørsmål som innbyr til samtale og gir økt innsikt hos barna 2. Få erfaring med sosial kompetanse, blant annet konfliktmestring- og løsning 3. Være med på å sette ord på og snakke om ulike følelser og bli bevisst hvordan våre handlinger påvirker andre 4. Gjøre seg erfaringer i samspill med andre, utvide vennsapsrelasjoner 5. Erfare at man har et kroppsspråk og et ansiktsuttrykk 6. Møte voksne som tilrettelegger for undring og nysgjerrighet gjennom filosofiske samtaler, samt gir tid og rom for dialog 7. Få erfaring med ulike høytider, religioner og livssyn som er representert i barnehagen (i samarbeid med barnas hjem) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Delta i filosofering rundt grunnleggende livsspørsmål, undring over livets gang, etiske dilemmaer 2. Bli ansvarliggjort i forhold til valg de tar og konsekvensene av disse (bevisstgjøring av sammenhenger) 3. Gjøre seg erfaring med å snakke om vårt følelsesrepertoar (komplekse/sammensatte følelser) 4. Oppleve et miljø preget av dialog, toleranse og evne til refleksjon, og utvikle respekt for hverandre meninger og synspunkter 5. Få kjennskap til våre grunnverdier, ulike høytider og kulturelle tradisjoner. 6. Bli bevisst sin egen identitet i samspill med andre (selvfølelse, selvbilde) 7. Erfare mangfold og inkludering

Nærmiljø og samfunn – Alle barn skal bli kjent med nærmiljøet sitt og få en forståelse av verden utenfor hjemmet og barnehagen. Barna skal få bidra og medvirke til barnehagens innhold og derigjennom oppleve demokratiske prosesser i hverdagen.

De yngste barna	De mellomste barna	De eldste barna
<ol style="list-style-type: none"> 1. Få erfaring med begrepet familie. Personalet lager små album med bilder av barnas familie ved oppstart 2. Lære navn på barn og voksne 3. Oppleve samfunnet i barnehagens nærmiljø; slik som søppeltømming, gravemaskiner og måkebil 4. Oppleve samhold og fellesskap med de andre barna og voksne i barnehagen. 5. Oppleve gruppefellesskap og erfare hvilken avdeling de tilhører 6. Oppleve nærmiljøets kulturtilbud 7. Møte dyr i nærmiljøet 8. Opplever voksne som kjenner barna og kan følge opp deres uttrykk og behov 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gjøre seg erfaringer i nær- og lokalmiljøet 2. Få være med i butikken og handle, for deretter å lage noe av det vi har kjøpt. 3. Oppleve biblioteket. 4. Oppleve et inkluderende miljø og at forskjeller er positivt 5. Erfaring med ulike familiesammensetninger og boformer 6. Erfaring med ulike yrkesgrupper 7. Opplever voksne som tilrettelegger for medvirkning 8. Delta i planleggingen av sin barnehagedag 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bli kjent med at samene er Norges urbefolkning (Samefolkets dag 6. februar) 2. Oppleve samfunnet utenfor Asker, vi drar på turer, til f.eks. Oslo. 3. Få forståelse av at alle er viktige for fellesskapet. 4. Erfaring med lokal historie 5. Få besøke skolen de skal begynne på 6. Få litt oversikt over Asker 7. Tegne kart over steder man kan gå tur 8. Erfarer at deres initiativ påvirker hverdagen